

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח' [redacted]

תיק חטוני, סוג זיהוי צד א'

1

בפני : כב' סגן הנשיאה, השופט אלון נביון

מבקשת [redacted]

נגד

משיב ב"כ היועמ"ש/ משרד הרווחה - לשכה משפטית ירושלים

2

[redacted]

החלטה

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

זעקת הדממה- אשפה אישה הלוקה באוטיזם עם תפקוד נמוך במחלקה פסיכיאטרית לא מוצאימה רק בשל "העדר מקום"

כללי:

1. בבקשה שבפני, אשר הוגשה ביום 10.11.2016, עתרה המבקשת, אמה של החסויה והאפוטרופא על גופה ורכושה של החסויה נעפ"י צו מיום 11.2005 [redacted] להכרזה על החסויה כפסולת דין לצורך אשמוז וביצוע טיפולים רפואיים שונים במסגרת בית החולים הפסיכיאטרי.

בבקשה נטען כי החסויה מאובחנת כלוקה באוטיזם ואינה מוגדרת באוכלוסיית בריאות הנפש וכי, עפ"י הוראת מנהל בית החולים הפסיכיאטרי, ולצורך המשך טיפול בביה"ח, יש להכריז על החסויה כפסולת דין.

2. לבקשה צורף מסמך שהמרכז לבריאות הנפש בבאר שבע, עליו התום מנהל המרכז- פרופ' זאב קפלן.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

האמטורפוס הכללי במחוז דרום ואח'

תקן חשמי. סוג זיהוי צד א'

- 1 במסמך האמור צין פרופ' קמלן ביחס לחסויה כדלקמן:
- 2 "הנ"ל מאושפזת במחלקה סגורה במרכז לבריאות הנפש בב"ש, מתאריך 8.11.2016.
- 3 אינה מאובחנת כחולת נפש, אלא לוקה באוסיוס ובמצבה הקוגניטיבי אינה יכולה לתת
- 4 הסכמה לאשפוז.
- 5 האם שהינה אמטורפוס שלה לגוף ולרכוש, יכולה להסכים לאשפוז בביה"ח הפסיכיאטרי
- 6 במידה והחולה מוגדרת כ"פסולת דין".
- 7 המשך אשפוז למשך מספר ימים נוספים נחוץ לצורך הערכת מצבה ההתנהגותי. אנו
- 8 מבקשים כי האם, כאמטורפוס לגוף תוכל להתוות על הסכמתה להמשך אשפוז של ביתה
- 9 בביה"ח הפסיכיאטרי, בהיותה "פסולת דין", כמו גם להתוות על הסכמה לטיפול מיוחד
- 10 בנוזעי חשמל, שיתכן ויידרש, עפ"י החלטה והתוויה רפואית בהמשך"
- 11
- 12 3. כבר ביום הגשת הבקשה (10.11.2016) הודיעה ב"כ היועמ"ש כי אינה מתנגדת להכרזתה של
- 13 החסויה כפסולת דין לתקופה של 6 חודשים, וזאת נוכח הקבוע בתקנה 34 לתקנות טיפול
- 14 בחולי נפש התשנ"ב-1992, לפיה ניתן לקבל הסכמת אמטורפוס לטיפול בנוזעי חשמל רק באם
- 15 החסויה תוכרזה כפסולת דין.
- 16
- 17 4. בהחלטתי מיום 10.11.2016, אשר ניתנה לאחר קבלת עמדת ב"כ היועמ"ש, הוריתי ללשכה
- 18 לסיוע משפטי למנות לחסויה עורך דין מייצג מסומם, אשר יגיש עמדתו ביחס לבקשה הזאת
- 19 עד ליום 13.11.2016.
- 20 יאמר כבר בתחילת החלטתי זו, כי מינויה של עו"ד דביר כעו"ד מייצגת לחסויה מטעם לשכת
- 21 הסיוע המשפטי, סייע בידי בהבנת המקרה המיוחד שבפניו ובהגנה על זכויותיה של החסויה,
- 22 האף סייע למבקשת - אמה של החסויה.
- 23 המחלוקת שנוצרה בתחילה בין ב"כ החסויה לבין עמדתה הראשונית של ב"כ היועמ"ש ביחס
- 24 לדרך הטיפול המתאימה בחסויה, תרמה בסופו של יום בהגעה לפתרון שלכל הדעות, וכפי
- 25 שיובהר להלן, היעו הפתרון המיטבי בנסיבות העניין.
- 26
- 27 3. עו"ד המייצגת- עו"ד קלריס דביר, אשר מונתה מטעם הלשכה לסיוע משפטי, הגישה
- 28 עמדתה ביום 13.11.2016.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

תיק חיצוני: סוג זיהוי צו' א'

- 1 עמדתה של עוה"ד דביר הוגשה לאתר שזו ביקרה את החסויה במחלקה הפסיכיאטרית בבית
2 החולים "סורוקה", לאתר שהחסויה שותרדה מביה"ח הפסיכיאטרי ואושפזה בבית החולים
3 "סורוקה".
- 4 עוה"ד דביר אף שוחחה עם המדריך מטעם שירותי הרווחה הצמוד לחסויה, עם גבי נעמה-
5 מנהלת המסגרת "כפר אירוסים" בו שוחחה החסויה מזה כ-16 שנה, עם אמה של החסויה, ועם
6 עו"ס ביה"ח "סורוקה".
- 7
- 8 בייכ החסויה עוה"ד דביר טענה במסגרת עמדתה כי הפניית התיק ע"י בית המשפט אפשרה .4
9 לה לעבוד על הטיפול שונים הקשורים בטיפול בחסויה, אשר מצריכים ומחייבים התייחסות
10 סערבנית מעמיקה יותר.
- 11 כן נטען ע"י עוה"ד דביר כי לא נראה שהמדובר באיזשהו ניסיון לעקוף את הוראות המחוקק כפי
12 שנקבעו בחוק לטיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991, ולפיהן על סגן לאשפו' אדם, יש לאבחנו
13 תחילה כחולה נפש.
- 14 במקרה דנן, לטענת עוה"ד דביר, המדובר בחסויה אשר מאובחנת כלוקה באטיזם ולא כתולת
15 נפש, ועל כן לא ניתן לאשפזה במחלקות פסיכיאטרי ואו ליתן לה טיפול בנועי השמל.
16 על כן, עתרה עוה"ד דביר לחוות הבקשת להכריז על החסויה כפסולת דין.
- 17
- 18 עוה"ד דביר מסרה כי כאשר הגיעה לבקר את החסויה בביה"ח "סורוקה" היתה החסויה .5
19 קשורה למיטתה בכל גופה, לרבות ידיה ורגליה. לדברי עוה"ד דביר החסויה היתה פצועה
20 וחבושה בפניה, באפה ובמצחה לאחר שפצעה עצמה בצורה קשה מאוד.
- 21 עפ"י תיאוריה של עוה"ד דביר, אוזניה של החסויה חוברת לחדש בצינור פלסטי לפני מספר
22 שנים, לאתר שהחסויה תלשח את אוזניה ממקומם. גופה של החסויה היה פצוע וחבול ועל
23 זרועותיה סימנים כחולים כתוצאה מניסיונותיה הרבים של החסויה לפצוע את עצמה
24 וכתוצאה מהקשירות הרבות.
- 25 עוה"ד דביר מסרה כי ניסתה לשוחח עם החסויה, אך בתגובה לשאלותיה פהקה החסויה בבכי.
26 עפ"י האינפורמציה שהועברה לעוה"ד דביר "החסויה אינה מתקשרת ואולם ידעת לומר
27 מילים בודדות ולענות על שאלות פשוטות וגם אז קשה לדעת בוודאות את רצונה וכוונותיה".
28

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

תיק חיצוני: סוג זיהוי צד א'

- 1 עוה"ד דביר אף תיארח במסגרת עמדתה את שיחותיה עם המדריך הצמוד לחסויה, עם גבי
- 2 נעמה מנהלת המסגרת "כפר האירוסים" ועם המבקשת- אמה של החסויה.
- 3
- 4 גבי נעמה ניסרה לעוה"ד דביר כי מסגרת ההוסטל מתקשה לקבל חזרה את החסויה, שכן אינם
- 5 ערוכים לטפל במצבים קשים נוכח הצורך במענה רפואי באופן קבוע ואישור לקשירתה של
- 6 החסויה למשך 24 שעות ביממה.
- 7
- 8 עמ"י התרשמותה של עוה"ד דביר: "המונות בעניינה של החסויה הינן טובות ואלם
- 9 המערכת חסרת אונים בעוד אינה יודעת כיצד להתמודד עם מצבים מסוג זה".
- 10
- 11 בהתאם להחלטתי מיום 13.11.2016 הגישה ב"כ היועמ"ש תגובתה ביחס לעמדת עוה"ד
- 12 המייצגת.
- 13 בתגובתה ציינה ב"כ היועמ"ש בהחלטתה של החסויה לאשפוז פסיכיאטרי נעשתה בשל חוסר
- 14 יכולתם של גורמי הטיפול להעניק לה טיפול מיטבי במסגרת אחרת וכמוצא אתרון לטיפול
- 15 בה.
- 16 לדברי ב"כ היועמ"ש, נראה כי אין חלופת אחרת מתאימה יותר לטיפול בחסויה, ועל כן,
- 17 בנסיבות אלו, טובתה של החסויה מחייבת הרחבת סמכויותיה של המבקשת- האפוטרופא
- 18 על מנת שתוכל ליתן הסכמתה גם לאשפוז פסיכיאטרי וכי היות וייתכן שתחיה המלצה
- 19 רפואית לטיפול בחסויה באמצעות נזעי השמל, לשם כך נראה כי טובתה של החסויה כי תוכרו
- 20 כפסולת דין למשך ששה חודשים.
- 21
- 22 לתגובת ב"כ היועמ"ש צורפה התייחסות של עו"ס נעמה טייכר מנהלת "כפר האירוסים"
- 23 מטעם אלו"ט ושל גבי שפרן ליליאן- סנהלת השרות לטיפול באדם עם אוטיזם, של משרד
- 24 הרווחה לאמור בעמדתה של עוה"ד המייצגת.
- 25
- 26 כדי לעמוד על יחודו של המקרה שבפני, מצאתי לחזור בקצרה על הפרטים הרלוונטיים
- 27 לחסויה כפי שאלו מורטו בהרחבה בתגובתה של עו"ס גבי טייכר מנהלת "כפר האירוסים":
- 28
- 29

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

תיק חיצוני: טוג זיהו צד א'

- 1 א. החסויה, ילידת 1985, נקלטה בכפר האירוסים של אלייט בדצמבר 2000.
- 2
- 3 ב. בשנת 2004, ובעקבות פגיעה עצמית חמורה בראש, אוטפזה החסויה בבית החולים
- 4 אברבנאל למשך חמישה חודשים.
- 5
- 6 לאחר שחרורה מכות החולים אברבנאל, חזרה החסויה להוסטל, ומאחר והמשיכה
- 7 ללנוע בעצמה, הוצמד לה סדרין צמוד. בשל הפגיעות החוזרות ונשנות, נזקקה
- 8 החסויה לניתוחים חוזרים באוזניים. החסויה אף נזקקה לניתוח פלסטי לאחר
- 9 שתלשה את אוזניה.
- 10
- 11 ד. במהלך שנת 2013 ומאחר והחסויה סירבה לאכן ואיבדה משקל, פנה צוות ההוסטל
- 12 לייעוץ של ד"ר אדי מקדונל, מוסחה בתחום הפגיעה העצמית מאנגליה, שערך
- 13 תצפיות על החסויה ונתן לצוות ההוסטל הנחיות טיפוליות.
- 14
- 15 ה. בדצמבר 2014 החסויה הועלה בטיפול באיפליי, דבר ששיפר את יכולת התקשורת
- 16 שלה, ואפשר להרחיב במעט את הזמנים ביום בהם הותרה מהסדים. למרות
- 17 השיפור, החסויה לא חדלה מפגיעה עצמית באוזניה.
- 18
- 19 ז. במסגרת תיק **_____** נענר בית המשפט השלום בבאר שבע כיום 6/5/15
- 20 לבקשת העו"ס לחוק התגנה על אוססים, גהגבלת התנהגות של החסויה בהוסטל
- 21 ולמניעת פגיעה עצמית- סדים על הידיים וקסדה על תראש, ואפשרות קשירה כשעות
- 22 חיום והלילה.
- 23
- 24 ח. ביוני 2015, במהלך טיול שבת לן החיות התנכיי, החסויה פגעה באפת כאשר במהלך
- 25 הנסיעה באוטובוס הטיחה את ראשה כמושב שלפניה.
- 26
- 27 נ. במהלך שנת 2016, קיבלה החסויה אישור ממשרד הבריאות לטיפול בקנביס רפואי.
- 28

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

האמוסטרופוס הכללי במחוז דרום אח' [REDACTED]

תק היצוי: סוג זיהוי צד א'

- 1 במהלך התודשים 7/2016-10/2016 ובמסגרת אירועים שונים (ראה דוח שהוגש
 2 לתיק בדיון שהתקיים ביום 17/11/16) ניסתה החסויה לפגוע בעצמה, ובאופן שבו
 3 הצוות המטפל בחוסטל הודיע כי במצב הנוכחי אין הוא מסוגל לטפל בתסויה ולדאוג
 4 לשלומה.
 5
 6 ביום 17.11.2016 קיימתי דיון בבקשה בנוכחות המבקשת, ב"כ היתעמי"ט, עוה"ד המייצגת-
 7 עו"ד דביר גבי לילואן שרון - מנהלת השירות לטיפול באדם באוטיות מטעם משרד הרווחה
 8, עו"ס משפחה גבי רבקה דאגני, עו"ס נעמח טייכר מנהלת החוסטל ומר אסף שוחם - מנהל
 9 מסגרת החוסטל לעבר.
 10
 11 במהלך הדיון הוצגו כפי בית המשפט מכתבים מפרופ' קפלן- מנהל המרכז לבריאות הנפש
 12 בבאר שבע ומד"ר ברזק אלינדה הפסיכיאטרית של החוסטל שהינה גם סגנית המחלקה
 13 הפסיכיאטרית בבית"ח "סורוקה".
 14 ממכתבים אלו עלה כי החסויה אינה מאובחנת כחולת נפש אלא כלוקה באוטיות וכי יש
 15 למצוא עבורה מסגרת החולסת מתאימה.
 16
 17 בתום הדיון האמור, לאחר ששמעתי את הצדדים ולאחר שנתברר לבית המשפט כי בבית
 18 החולים "איתנים" ישנה מחלקה יעודית לטיפול באוטיות, אשר עשויה להיות המקום הטוב
 19 ביותר לטיפול בחסויה בנקודת הזמן הנוכחית ועל לחונתה להוסטל, ולאחר שנמסר לי כי
 20 קיימת מצוקת מקום במחלקה האמורה וכי לא ניתן לאשפוז כעת באותה מחלקה יעודית,
 21 תוריתי על קיום דיון דחוף באותו היום בשעה 19:00 בערב בנוכחות ד"ר ברזק אלינדה-
 22 פסיכיאטרית החוסטל, פרופ' זאב קפלן- מנהל המרכז לבריאות הנפש בבאר שבע ופרופ' איגור
 23 ברש- מנהל בית החולים "איתנים".
 24
 25 יאמרו כי הדיון הני"ל נקבע לשעה 19:00 לאחר שהתבקשתי מהנוכחים בדען לבחון טלפונית
 26 עם בית החולים איתנים באשר לאפשרות קליטתה המידית של החסויה אצלם, ולאחר
 27 שקיבלתי תשובה כי בשל מצוקת מקום, אין הדבר אפשרי.
 28

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

אפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

תק חתונה: סוג זיהוי צד א'

- 1 עד אוסיף, כי הבחרתי לנוכחים בדיון, מתוך לפרוטוקול, כי ככל שלא ימצא מקום מתאים
2 לחסויה בדיון שיתקיים בשעה 19:00, עליהם להיערך לאפשרות כי יתקיים דיון נוסף ביום
3 שישי (18/11/16) בנוכחות בעלי תפקידים בכירים ממשרד הבריאות והרווחה.
4
- 5 כשעה וחצי טרם קיומו של הדיון שנקבע לשעה 19:00 הודיעה ב"כ היועמ"ש כי צוות ביה"ח
6 "איתנים" מסר לגורמים השונים באלר"ט כי נמצא פתרון וכי בית החולים "איתנים" ערוך
7 לקבל את החסויה לאשמוז במחלקה המיועדת לאוטיסטים כבר ביום 20.11.2016.
8
- 9 נוכח הודעת ב"כ היועמ"ש הוריתי על דחיית מועד הדיון ליום 20.11.2016 שעה 8:30, בנוכחות
10 גבי שפרן, פרופי קפלן וד"ר ברזק, ונדן שפטרתי את פרופי ברט מהתייצבות לדיון הנדחה נוכח
11 מציאת הפתרון הקליטתה של החסויה בביה"ח "איתנים", ולאחר שהודיתי לו על סאמציו.
12
- 13 בעמדתה של עוה"ד המייצגת, אשר תוגשה ביום 18.11.2016, טענה עוה"ד דביר כי היא עדיין
14 סבורה שבאיוון ראוי למצבתה של החסויה יש לטפל בחסויה בסביבתה הטבעית והמוכרת של
15 החסויה, דהיינו, בהוסטל "כפר האירוסים". כן עתרה עוה"ד דביר למינוי מוסדה כנחום
16 תאוטיוס, אשר יפרט את הפרונגוזה בעניינה של החסויה.
17 לחילופין, וככל שבית המשפט סבור שיש להעביר את החסויה לביה"ח "איתנים", עתרה
18 עוה"ד דביר ליתן צו האוסר שימוש בכלים מעולם בריאות הנפש, אשר להם השלכות כבדות
19 משקל, לרבות, קשירות, נגעי תסמל, תרופות בעלות תופעות לוואי קשות וכיוצב.
20
- 21 לדיון אשר התקיים ביום 18.11.2016 התייצבו המבקשת ב"כ היועמ"ש עו"ד דביר - עו"ד
22 מייצגת לחסויה, גבי ליליאן שפרן - מנהלת השירות לטיפול באדם באוטיזם, עו"ס מטפחה -
23 גבי רבקה דאודי, עו"ס נעמה טייכר מנהלת החוסטל, מר אסף שוחם - מנהל מועדון ההוסטל
24 לשעבר, ד"ר אליעז ברזק - סגנית מנהלת במרפאה הפסיכיאטרית בטורקה ופסיכיאטרית
25 ההוסטל, פרופי זאב קפלן - מנהל בית החולים הפסיכיאטרי בב"ש, ד"ר ברזק נמץ - מנהל
26 מחלקה בבית החולים הפסיכיאטרי בב"ש וגבי דליה לוי - מפקחת משרד הרווחה בתחום
27 האוטיזם.
28

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

האמטורומס הכללי במחוז דרום ואח' [redacted]

תיק חיצוני, סוג זיהוי צד א'

- 13. די"ר ברזק, אשר מטפלת בחסויה מזה כ-6 שנים, מסרה לבית המשפט כי החסויה אינה יכולה לחזור כרגע להוסטל שכן היא מסכנת את עצמה.
- לשאלת בית המשפט הטיבה עו"ד ברזק כי "המקום המתאים הכי טוב בשבילה זה המחלקה לטיפול באוטיזם למבוגרים זה באיתנים ולצדדי זו המחלקה היחידה בארץ ולכן יש להכות שיתפנה שם מקום. בבית החולים הפסיכיאטרי קשה מאוד כי הם לא כל כך יודעים לטפל באוטיזם."
- 14. פרופ' קפלן-מנהל המרכז לבריאות הנפש בבאר שבע הבחיר לבית המשפט כי "אוטיזם לא מוגדר במחלת נפש והוא לא עומדת בחוק של הטיפול בחולי נפש לאשפוז כמיו ולכן גם היתה לנו בעיה".
- ועל כן, לדבריו, תוך תהייה שאפשרה את המשך האשפוז בבית החולים הפסיכיאטרי הינה הכרזה על החסויה כפסולת.
- עוד הבהיר פרופ' קפלן כי "מחלקת לחולי נפש בבית החולים הפסיכיאטרי לא רק שהיא לא מתאימה למצבים של [redacted] אלא היא עלולה לגרום לה נזק. חולי אוטיזם מגיבים בצורה לא שגרתית לטיפולים והם מגיבים הפוך".
- עד טען פרופ' קפלן כי תדירות חילופי החולים בבית החולים הפסיכיאטרי אינו מיטב עם החסויה, שכן היא זקוקה לסיבה קבועה, בהגנות מקצועיות ראויה להערכה, הוסיף פרופ' קפלן כי בבית החולים הפסיכיאטרי אין את הידע המספיק והתנאים המתאימים לטיפול בחסויה הלקה באוטיזם.
- לדבריו הסכים לקבל את החסויה לאחר שראה שאין מקום פנוי במסגרת המתאימה ולכן ניסה לסייע על מנת לייצב את מצבה.
- 15. אף די"ר נמץ-מנהל המחלקה הפסיכיאטרית בבי"ח "סורוקה" ציין במסגרת המשפט כי: " המחלקה שלי היא המקום תאחרון שמתאים [redacted] מכל הבחינות" וכי "שידן צריכה להיות במקום שיש שם צוות ומערך מתאים לה מנה שלחלוטין אינו קיים במחלקתי".
- לשאלת בית המשפט האם זה יהא נכון שהיא תהיה באיתנים עד לאיזנה ולאתר מכון תשוחזר להוסטל, משיב, שלגמרי נכון."

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

האפוטרופוס הכללי במתח דרום ואח' [REDACTED]

תיק חינוכי, סוג זיהוי צד א'

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

דיון והכרעה:

16. במהלך הדיון האמור הביעו אף עוה"ד דביר, המבקשת וב"כ היועמ"ש הסכמתן כי החסויה תעבור למחלקה לטיפול באוטזים בביה"ח "איתנים", וזאת עד שמצבה יתייצב ויאפשר את החזרתה להוסטל.

נוכת הסכמת הצדדים ולאחר ההודעה כי התמנה מקום, ובשים לב לכך שאין מחלוקת כי המקום הראוי בנקודת הזמן הנוכחית לטיפול בחסויה הינו מחלקה יעודית לטיפול באוטזים, הוריתי ביום 20.11.2016 על העברתה של החסויה לאשפוז במחלקה לבריאות הנפש (פזחקה לטיפול באוטיסטים) בביה"ח "איתנים".

במהלך הדיון שהתקיים ביום 20/11/12, הסבירו הצדדים הרלוונטיים את המאמצים שנעשו לקליטתה של החסויה בבית החולים "איתנים", ונודתי מסורה להם.

סבורני כי האם - המבקשת, גבי לילאו שפרה מטעם משרד העבודה והרווחה, חגורמים הרלוונטיים בהוסטל "כפר הורדים" של אל"ט, והרופאים המטפלים אכן עושים ככל שאל ידם לסייע במקרה הטייחד והיחודי שבמני הכוונתם של כלם היתה ועודנה טובה.

17. יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם משגמת הנפש והעול שיונק הנערמן חן לחסויה וחן לבני משפחתה נוכח מתן טיפול, אשר אינו תואם את מצבה, אך בשל "מצוקת מקום" במחלקה המיועדת לטיפול בה, וזאת כפי שיובהר להלן.

18. סעיף 1 לחוק טיפול בחולי נפש, תשנ"א-1991 (להלן: "החוק") מגדיר "חולק" עפ"י החוק כ:
"אדם הסובל ממחלת נפש".

באשר לטיפול בנועי חטמל נקבע סעיף 34 לתקנות טיפול בחולי נפש, תשנ"ב-1992 כדלקמן:

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

האמטורופסו הכללי במחוז דרום ואח'

תיק חיצוני, סוג זיהוי צד א'

- 1 "א) לא יינתן לחולה טיפול בנוע חשמלי אלא אם כן נתקיימו כל אלה:
- 2
- 3 (1) החליטו על כך שלושה רופאים של בית החולים, ובהם מנהל בית החולים או ממלא
- 4 מקומו, מנהל המחלקה שבה מאושפז החולה, או ממלא מקומו או מנהל המרפאה שבה
- 5 מטופל החולה או ממלא מקומו;
- 6
- 7 (2) החולה נבדק לגופנית בידי רופא, ובבדיקת המתאימות לענין, לא נמצאו עילות-נגד
- 8 רפואיות למתן הטיפול;
- 9
- 10 (3) חולה המאושפז מרצונו, ואם הוא פסול דין - אמטורופסו, הסכים לכך, בכתב, למי שופס
- 11 7 - הסכמה לטיפול מיוחד שבתוספת."
- 12
- 13 כב' השופט ד' לויין בוע"מ 1111/93 (נוסף אבגרי נ' מדינת ישראל פ"ד מח(5) 133) נדרש
- 14 להגדרת המונח "מחלת נפש" כפי שזה מופיע בסעיף 1 לחוק, וזאת לצורך קביעת אחריות
- 15 בפלילים ומתן צו לאשפוז נאשבים ע"י סעיף 15 לחוק, אך הדברים יפים גם לענייננו.
- 16
- 17 לדברי כב' השופט לויין:
- 18 "הגדרת המונח "מחלת נפש" נותרה נחלת הפסיכיקה, והיא אינן נישתנה לתחום גבולות למונח
- 19 ולהציב לו קווים ברורים ככל שניתן.
- 20 מגמת הפסיקה הייתה לפרש בצמצום מונח זה"
- 21
- 22 ממשיך ומבהיר כב' השופט לויין כי:
- 23 "מתן הגדרה מדויקת למונח "מחלת נפש" הינו משימה קשה, ולמעשה במעט בלתי
- 24 אפשרית. גם מדע הפסיכיאטריה עצמו מתקשה לתת הגדרות. הנישה המקובלת הינה, כי
- 25 מצבי פסיכחה מהווים מחלת נפש ואילו הפרעות נפשיות אחרות, כגון נזירה או
- 26 פסיכופסיה, אינן מהוות מחלת נפש. ההבחנה בין המצבים נעזרה בעובדה כי במצבי
- 27 פסיכחה ישנה פגיעה חמורה בכושל תמיסת המציאות ופגם חמור בכושל השיפוט, דבר
- 28 אשר אינו מתקיים במצבים של נזירה או פסיכופסיה. עם זאת, נראה כי בסופו של דבר
- 29 ההפרעות הנפשיות הן עניין של דרגה, שכן ייתכן כי אדם לוקה בהפרעה נפשית מסוימת

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

תיק הנידון: טוג זיהוי צד א'

- 1 שבשלה תמיסת המציאות שלו לקויה, אולם הדבר אינו מגיע לידי פגם חמור בתמיסת
 2 המציאות ולפיכך לא יוגדר כפסיכזטי ולא ייחשב "חולה נפש". מצבים גבוליים שכאלה
 3 מולידים חילוק דעות גם בין המומחים הרפואיים ומקשים גם על ההכרעה המשפטית.
 4
- 5 המסקנה היא, כי לצורך התקיימות התנאי של "מחלת נפש" מן הבחינה המשפטית, אין
 6 די בהפרעות נפשיות קלות, אלא נדרשת הוכחה לכך שהנאשם לוקה בסטייה חמורה מן
 7 הנורמה, כלומר במגיעה קשה בכושר השיפוט או בתמיסת המציאות"
 8
- 9 פרופ' קפלן וד"ר נמר הסבירו בדיון כי אוטיוס אינו מוגדר כמחלת נפש (למרות שהוא מופיע
 10 ב DSM) וכי החטיבה אינה עומדת בהגדרת החוק לטיפול בחולי נפש לצורך אשפוז כמיו (ר':
 11 דבריו של פרופ' קפלן בדיון מיום 20.11.2016 בעמ' 9 לפרו' שורות 24-25).
 12
- 13 בעניין זה יאמר כי המדינה בסעיף 4 לחוקנובנתה מיום 14/11/16, טענה כי אוטיוס היא לקות
 14 המוגדרת בסטר הפסיכיאטרית (DSM) כהפרעה נפשית , וככזו , הטיפול במי שסובל
 15 מאוטיוס כרוך, פעמים רבות, בטיפול מעולם הפסיכיאטריה, כאשר הצורך בטיפול מתחום
 16 נריאות הנפש עולה כיתר שאת כאשר מדובר באוטיוס בתפקוד נמוך כמו של החסויה.
 17
- 18 מנהלת השירות לטיפול באוטיוס, תגבי שפרן, הסבירה כי, האוטיוס היא לקות בהחלט
 19 מורכבתאמנם היא לא מחלת נפש..... יש ביחידים נפשיים ופסיכיאטריים שלעיתים
 20 באים לביטי במגיעה בעצמם.....".
 21
- 22 למרות האמור לעיל , הרף המורכבות של לקות האוטיוס בכלל והייחודיות של החסויה
 23 בפרט , נעשו ניסיונות טיפול בחסויה במסגרת אשפוז במרכז לבריאות הנפשית בבניה"ח
 24 הפסיכיאטרי, אשר אינם ערוכים לטיפול במצבה, זאת אך בשל מצוקת מקום במחלקה
 25 המואימה והמיועדת לכך בבניה"ח "איתנים".
 26
- 27 לא ניתן להטלים עם מצב בו נמנע ממטופל טיפול מתאים וראוי, אך בשל קשיי בירוקרטיה
 28 ומצוקת מקום , תוך שהדבר אף עשוי לגרום נזק למטופל, ומן הראוי כי הרשויות יפעלו
 29 לתיקון העול באופן מידי.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

תיק היצני: סוג זיהוי צד א'

- 1
- 2 מהדין שהתקיים עולה כי בכל המדינה קיימת מחלקה אחת יעדית לטיפול באוטזום, וכי
- 3 במחלקה זו אשר נמצאת בבית החולים "איתנים" יש כ 15 מיטות בלבד.
- 4
- 5 לא יתכן כי במדינה מפותחת שתקציבה השנתי עומד על מאות מיליארדי ש"ח, יעמדו בכל
- 6 זמן נתון רק 15 מיטות לטיפול באוטזיסטים הזקוקים לאיוון נפשי ותרופתי, ובאופן שבשל
- 7 העדר מקום לאוטזם אדם במקום שאינו מתאים לו, ללא טיפול מתאים ובאופן שימנע את
- 8 חזרתו לקהילה שהה.
- 9
- 10 אני מתקשה להבין מדוע מדינה יהודית שחרטה על דגלה ערכים יהודיים של עזרה לתלם
- 11 וערבות הדדית, לא תקנה כי מחלקות דומות ויישדיות לטיפול באוטזיס, ימצאו גם בדרום
- 12 ובצפון הארץ.
- 13
- 14 כדי שאנשי מקצוע טובים, לא שמצאתי במקרה שבפני, יוכלו לממש את כוונותיהם הטובות
- 15 ולדאוג לחלשים ולטונים, על התקנה לספק לחם כלי עבודה מתאימים בדמות הגדלת מספר
- 16 המיטות והקמת מחלקות נוספות. חוקה על המדינה שתדע למצוא את המשאבים הכספיים
- 17 המתאימים לכך.
- 18
- 19 בסיום החלטתי מצאתי להעיר כי לא היה מקום לקבל עמדתה הראשונית של ב"כ היועמ"ש
- 20 באשר להכרזה על החסויה כפסולת דין משני היבטים.
- 21 האחד, כאמור לעיל, לא מצאתי כי במקרה זון המדובר כחולת נפש, ועל כן, החוק לטיפול
- 22 בחולי הנפש ההתקנת שהותקנו על פיו, לרבות בענין טיפול בנועי חשמל או אשפוז כפוי, אינם
- 23 חלים.
- 24 ההיבט האחר, הינו כי אף באם החסויה היתה מוגדרת כחולת נפש ובחנחה כחוזק לטיפול
- 25 בחולי נפש היה תל, הרי שלא חיה צורך בהכרזה על החסויה כפסולת דין לצורך אשפוז כפוי
- 26 אלא היה צריך לקבל רק את אישור בית המשפט וזאת אף סבלי להכריז עליה כפסולת דין
- 27 (ר' : כב' השופט רובינשטיין ברע"א 546/10 מלוני נ' ביה"ח "שערי מנשה" ואח' מיום
- 28 18.2.2010).
- 29

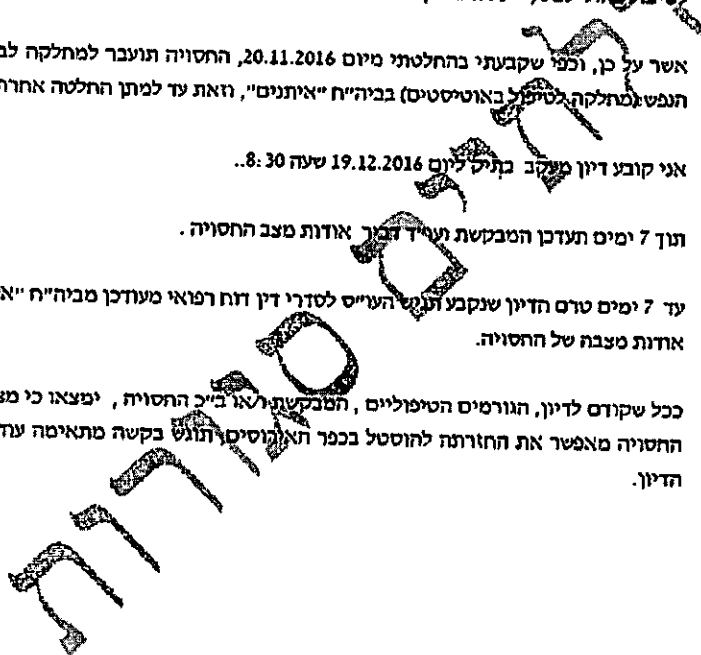

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

האמטורנוס הכללי במחה זרום ואח' [redacted]

תיק חיצוני, סוג זיהוי צד א'

- 1 24. כאן המקום גם לקרוא למתוקק לבחון באם אין מקום לשקול שינוי הדין, כך שהחוק
- 2 לטיפול בחולי נפש יועבר לסמכותו של בית המשפט לענייני משפחה, אשר מוסמך גם לדון
- 3 בעניינים הקבועים חוק הכשרות משפטית והאמטורנוסות.
- 4 כשם שמינוי אמטורנוס נעשה ע"י בית המשפט לענייני משפחה, יהא אולי נכון וראוי יותר
- 5 כי אף הטיפול באותם חסויים, אשר מונה להם אמטורנוס, טיפול אשר בחלקו מוסדר בחוק
- 6 לטיפול בחולי נפש, ייעשה במיקומו של בית המשפט לענייני משפחה.
- 7
- 8 25. אשר על כן, וכפי שקבעתי בהחלטתי מיום 20.11.2016, החסויה תועבר למחלקה לבריאות
- 9 הנפש למחלקה לטיפול באוטיסטים) בביה"ח "איתנים", וזאת עד למתן החלטה אחרת.
- 10
- 11 אני קובע דיון מעקב בתים ליום 19.12.2016 שעה 8:30..
- 12
- 13 תוך 7 ימים תעודכן המבקשת ועד דבר אודות מצב החסויה .
- 14
- 15 עד 7 ימים טרם הדין שנקבע תוגש הע"ס לסדרי דין זרח רפואי מעודכן מביה"ח "איתנים"
- 16 אודות מצבה של החסויה.
- 17
- 18 ככל שקודם לדיון, הגורמים הטיפוליים, המבקשת או בייכ החסויה, ימצאו כי מצבה של
- 19 החסויה מאפשר את החזרתה להוסטל בכפר האוטיסטים תוגש בקשה מתאימה עוד בטרם
- 20 הדין.
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

האמטורופוס הכללי במחוז דרום ואח' [redacted]

תק חיצוני, סוג זיהוי צד א'

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

החלטתי זו תועבר למבקשת, לעוה"ד קלריס דביר - האמטורופא לדין, לעו"ס לסדרי דין ולב"כ היועמ"ש. עו"ד דביר תמציא העתק החלטה לגבי טייכר ולגבי שפרן.

הגני מתיר פרסום החלטתי זו ללא שמות הצדדים ופרטים מזהים.

ניתנה היום, כ' חשוון תשע"ז, 21 נובמבר 2016, בהעדר הצדדים.

אחות מורה
אלון גביון, סגן נשיאה
א' d'3'1/1

12
13